

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 21 (1435). 12 ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

БУДЗАГОНИ ГОТУЮТЬСЯ

Нещодавно в нашому університеті відбулись збори бійців студентських будівельних загонів всіх напрямків з єдиним порядком денним: «Імені ХХVI з'їзду КПРС будемо гідні!».

Були підведені підсумки соціалістичного змагання між загонами університету. Переможцями за результатами підготовчого періоду визнані:

будівельний напрямок: загін «Атланти» (юридичний факультет) — командир загону — М. Короленко, комісар — П. Черевко).

транспортний напрямок: загін «Волна» (юридичного та історичного факультету), командир — С. Вегерчук, комісар — Л. Стратюк.

харчової промисловості: загін «Юність-81» (хімічний факультет), командир — З. Домбровська, комісар — Л. Горохова.

Загонам-переможцям були вручені грамоти комітету ЛКСМУ ОДУ.

Збори затвердили підвищені соціалістичні зобов'язання, прийняті студентськими загонами ОДУ на 1981 рік.

Увага! Йде сесія.

Йде захист дипломних робіт на історичному факультеті Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

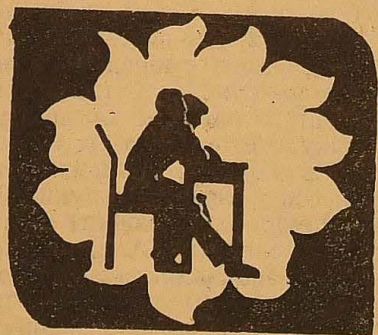
На знімку: ліворуч — державна екзаменаційна комісія, Праворуч — дипломантка Віра

Трофименко захищає дипломну роботу на тему: «Вивчення революційної і державної діяльності В. І. Леніна на уроках історії в школі».

Фото М. РИЖАКА.

НА ПОРОЗІ ВИПУСКУ

Третій день на біологічному факультеті п'ятикурсники захищають свої дипломи. Вже захистились мікробіологи та геветики. Сьогодні настала черга для біохіміків і фізіологів, котрі заповнюють аудиторію № 82. За ними входять члени державної екзаменаційної комісії, наукові керівники, завідувачі та співробітники кафедр, сідають за стіл, встелений яскравим кучмачем, заставлений пишними квітами.

Затишно. Урочисто. Тривожно. Кожний випускник ось зараз повинен перед шановною комісією — перед

державою звітувати за навчання в університеті, довести результатами дипломної, що всі п'ять студентських років не змарнував, а працював по-юнацькому наполегливо і сумлінно, щодня борючись за свій високий горизонт пошуку, за втілення найдерзновеніших планів. І звітуватиме лише 10 хвилин, бо за нього багато що скажуть і вміння в короткому виступі висловити основне, і диплома, рецензія наукового керівника, і думка декана, викладачів та голови екзаменаційної комісії.

Та якими хвилюваннями не сповнені серця студентів, радісно слухати вже перших дипломантів — Валентину Олександрівну Елькіну, Любов Василівну Андрієвську, Ларису Володимирівну Будріну, бачити, як вони досить швидко опановують собою, а далі впевнено й чітко говорять про результати досліджень, звертаючись до власних схем, що розвішуються на дошці для кожного захисника. Це та розмова, яку мо-

жна назвати творчою, бо йде вона на високому науковому рівні, переходячи в киці на творчий обмін думками між дипломантом і членами комісії. Вдумливі, сумлінні дослідники стоять перед нею. Про це свідчать відповіді, а також — блискучі характеристики, що зачитуються тут же. Ось, наприклад, одна з них: Л. В. Будріна за час навчання показала відмінні результати, активна комсомолка, комсорг групи, відповідає за проведення політгодина, обиралась делегатом університетської комсомольської конференції. На молодших курсах активно працювала в лекторській групі факультету громадських професій, пізніше успішно закінчила його бібліотечний відділ. Активний молодий науковець з її курсу брала участь в наукових дослідженнях при кафедрі біохімії. Серйозна, вдумлива, здатна доводити поставлені завдання до кінця. Оволоділа цілим рядом методів виділення субклітичних фракцій та методами вивчення ві-

тамінів, коферментів і ферментів. Велике довіря викладачів до студентки дозволило рекомендувати її на посаду викладача-стажиста кафедри біохімії ОДУ.

Питання і відповіді вичерпані. Вияснені деякі протиріччя і труднощі в дослідженні дипломанта. З рецензією виступає завідувач кафедрою доцент А. Я. Розанов. Слово беруть науковий керівник доцент З. І. Захар'єва, голова ГЕКу А. Г. Халмурадов. Думка єдина: робота заслуговує високої оцінки, добре оформлена, як, між іншим, і попередні роботи і цілий ряд наступних. Бо вони зайвий раз показують, наскільки нашій студентській молоді властива енергія та ентузіазм, знання і творчість, ініціатива і сміливість рішень, вміння вибирати найефективніший шлях дослідження, сконцентрувати зусилля на рішенні кардинальних народногосподарських проблем.

Саме про це чітко висловився голова ГЕКу тов. А. Г. Халмурадов:

— За ці дні дипломанти біофаку ОДУ показали високий рівень знань, їх роботи присвячені дуже цікавим те-

оретичним питанням, пов'язаним безпосередньо з практичними потребами суспільства: це і охорона певного середовища, проблема очистки стічних вод, передпосівне опромінення насіння в колгоспних господарствах, особливості біохімічних процесів (здайте, наприклад, цікаву роботу Елькіної, що виконана за замовленням практичного закладу — клініки) і т. д. Студенти набувають навички сучасних методологічних підходів до проблем, успішно використовують новітню апаратуру, ведуть пошуки в комплексі з іншими науково-дослідницькими закладами, що дуже перспективно для майбутнього...

Прекрасних спеціалістів-біологів одержують сьогодні школа (68 — що значно вище річного плану, як засвідчує декан доктор біологічних наук В. М. Тоцький) і кафедри факультету (десь 6-7 осіб), тобто — наука, бо отримати стільки високих оцінок при вимогливій комісії можуть лише добре підготовлені фахівці. То ж є тепер чим гордитися деканату, кафедрам і всьому викладацькому колективу біологів.

А. БОРИСОВ.

ДО МАЙБУТНІХ РЕЙСІВ—ГОТОВІ

Так доповіли члени загону «Волна» загальноуніверситетським зборам будзагонівців. Що ж зроблено? Розповідає командир загону С. ВЕГЕРЧУК.

Не дивлячись на те, що загін почав формуватись одним із останніх в університеті, але вже на сьогодні він повністю готовий до свого першого рейсу. До складу загону

ввійшли студенти історичного та юридичного факультетів. Ми успішно вирішили найвідповідальніше завдання, яке стояло перед нами — оволодіння новою для багатьох

професією провідника. А це й дало свої результати — перші пробні рейси Одеса—Київ та Одеса—Рені бійці загону з честю витримали.

У підготовчий період ми багато попрацювали на суботниках у Ботанічному саду ОДУ та в Іллічівському пор-

ту, а зароблені гроші перерахували у Фонд миру. Загін закупив книги для сільської бібліотеки. Успішно готуються до майбутньої діяльності агітбригада та лекторська група. На зборах загону наші бійці вирішили здати по 200 грамів донорської крові.

ВИЩЕ ЕФЕКТИВНІСТЬ НАУКОВИХ РОБІТ

(ЗІ ЗБОРІВ ПАРТІЙНОГО АКТИВУ ОДУ)

ЯК ВЖЕ повідомлялось, відбулись збори партійного активу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З доповіддю «Про стан науково-дослідницької роботи в університеті і завдання партійної організації у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС» виступив проректор університету з наукової роботи доцент І. П. Зелінський.

— Робота нашого партійного активу, — говорить доповідач, — проходить у той знаменний період, коли радянський народ, натхненний історичними рішеннями XXVI з'їзду КПРС, працює над виконанням грандіозної програми, накресленої партійним з'їздом.

Подальшому підвищенню ефективності наукових досліджень, швидшому і планомірному впровадженню їх результатів у народне господарство, зміцнення зв'язків науки з виробництвом, підвищення якості наукових кадрів — цій меті і була підпорядкована науково-дослідницька робота колективу Одеського університету у роки 10-ї п'ятирічки.

У галузі суспільних і гуманітарних наук продовжувалось вивчення і наукове узагальнення всесвітньо-історичного досвіду КПРС, міжнародного комуністичного і робітничого руху. Колективом вчених історичного факультету були досліджені проблеми підвищення рівня усупільнення виробництва на етапі розвинутого соціалізму.

Всього на кафедрах суспільних наук у роки 10-ї п'ятирічки виконано дослідження із 5 держбюджетних тем. У дослідженнях брало участь 92 співробітники, у тому числі 6 докторів наук, професорів і 51 кандидат наук, до-

апаратного оформлення процесів уловлювання і утилізації токсичних речовин.

Надано дійову допомогу таким підприємствам, як Одеський завод «Будгідроліка», виробниче об'єднання «Пресмаш».

Дослідження у галузі фізичних наук проводились колективами кафедр фізичного факультету, НДІ фізики, галузевої науково-дослідної лабораторії фізичних основ електронної техніки і прикладної металофізики, проблемної науково-дослідної лабораторії фізики аеросперсних систем.

Розвивались дослідження у галузі фізики напівпровідників, елементів пам'яті на датчиків і джерел струму на основі синтетичних напівпровідникових матеріалів.

Велика науково-дослідницька робота у галузі геології, географії і охорони навколишнього середовища проведена колективом геолого-географічного факультету. Проблемною науково-дослідною лабораторією інженерної геології, Проблемною науково-дослідною лабораторією географії ґрунтів і охорони ґрунтового покриву і Галузевою НДІ морської геології і геохімії.

Увага вчених була зосереджена на вивченні природничих та економічних ресурсів Північно-Західного Причорномор'я. У зв'язку із будівництвом Дунай-Дністровської водної системи вивчені механізми взаємодії вод ріки Дунай з ґрунтами з метою запобігання можливих негативних наслідків зрошення.

Розроблялись основи нового наукового напрямку — морської інженерної геології на базі досліджень шельфу Чорного моря, вивчення і розробки проектних рекомендацій з інженерно-геологічних проблем, розробка методів прогнозу зсувів і їх попередження на території Української РСР.

Одеський держуніверситет у роки 10-ї п'ятирічки підтримував науково-технічні зв'язки з 220 науковими закладами і підприємствами народного господарства країни, у тому числі з 44 закладами Академії наук СРСР і союзних республік, 67 науковими закладами міністерств і відомств, 109 підприємствами промисловості і сільськогосподарства.

В роки 10-ї п'ятирічки науково-дослідницький сектор університету був реорганізований у науково-дослідну частину (НДЧ). НДЧ стала єдиним науковим закладом університету, яка об'єднала всі наукові дослідження, що виконуються у вузі. При формуванні НДЧ були враховані завдання, які стоять перед університетом, як регіональним центром по організації і проведенню науково-дослідницької роботи. Всього до складу НДЧ ввійшло 3 відділення і 19 відділів. Створені учбово-науково-виробничі об'єднання «ОДУ — завод «Одескабель», «Меліорація», а також нова (третья) галузева науково-дослідна лабораторія морської геології і геохімії разом із Міністерством геології СРСР.

Кафедрами факультету романо-германської філології проводилась науково-дослідницька робота у галузі лексичних і граматичних норм мов романо-германської групи.

Продовжувалась розробка проблем у галузі хімії і хімічної технології, синтезу нових хімічних сполук з метою отримання речовин і матеріалів з напередзаданими властивостями.

У 1976—1980 роках кафедра хімічних методів захисту навколишнього середовища виконувала дослідження, спрямовані на розробку теоретичного обґрунтування і

лення до виконання науково-дослідницьких робіт з боку механіко-математичного, історичного факультетів і факультету романо-германської філології. Незадовільно йде підготовка кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру. Необхідно поліпшити організацію науково-дослідницької роботи студентів і, зокрема, підготовку конкурсних робіт на республіканські і всесоюзні огляди.

Доповідач піддає критиці колективи кафедр педагогіки і психології, які ще не стали координаційними центрами у галузі вузівської педагогіки і психологічних проблем, вони не у достатній мірі впливають на підвищення якості учбового процесу.

І. П. Зелінський зупинився на питаннях зв'язку науки з виробництвом, говорить про необхідність всебічного підвищення ефективності науково-дослідницьких робіт, сміливішого пропагування науково-технічних досліджень. Слід надавати більше допомоги підприємствам і організаціям Одещини, як по лінії госпдоговірних науково-дослідницьких робіт, так і у плані впровадження держбюджетної тематики, передачі науково-технічних розробок, заключення договорів про творче співробітництво. Вченим ботанічного саду, біологічного і геолого-географічного факультетів необхідно глибше вникати у проблеми сільськогосподарського виробництва, забезпечити максимальну участь у виконанні продовольчої програми, накресленої XXVI з'їздом КПРС.

Потім розпочалось обговорення доповіді. Декан філологічного факультету, професор І. М. Дузь розповів про великий внесок вчених філфаку. Створено першу наукову біографію Т. Г. Шевченка, видані посібники по теорії літератури, українській діалектології і українській радянській літературі, написано ряд монографій, статей і досліджень з актуальних питань літератури і мови. Виступаючий вносить пропозицію про періодичний випуск збірників наукових праць вчених Одеського університету, бібліографічних показників наукових досліджень, повідомлень, статей викладачів і студентів.

Заступник директора астрономічної обсерваторії Ю. О. Медведєв, і секретар партійної організації фізичного факультету Ю. П. Красний говорять про подальше підвищення ефективності наукових досліджень, про тісну співдружність науки з виробництвом. Слід сміливіше залучати до впровадження наукових розробок студентів. Заслуговує на увагу робота конструкторських бюро студентів на фізичному факультеті. У 1980 році від впровадження розробок цього бюро було отримано економічний ефект на суму 311 тисяч карбованців. За підсумками конкурсу студентських робіт фізичний факультет посів перше місце в університеті.

— За роки десятої п'ятирічки, — говорить декан механіко-математичного факультету доцент М. Я. Тихоненко, — на нашому факультеті було захищено 2 докторські та 24 кандидатські дисертації. Але цього недостатньо. Промовець зупинився на недоліках у справі підготовки

кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру, говорить про необхідність подальшого покращення організації наукової роботи студентів, частіше опубліковувати їх дослідження, активніше брати участь у конкурсах та оглядах. Промовець ставить питання про подальший розвиток виробничих площ для розміщення лабораторій та електронно-обчислювальних машин.

Про інтеграцію науки, про посилення міжфакультетських зв'язків, про щоденне творче спілкування вчених різних кафедр університету говорив завідувач кафедрою історії СРСР, професор М. Ю. Раковський. Необхідно виховувати студентів на славіх наукових традиціях ОДУ, сміливіше популяризувати досягнення наших вчених.

На питаннях соціалістичного змагання, виконанні зобов'язань зупинився голова місцевому О. М. Дяченко. — У цій справі, — говорить він, — у нас ще є формалізм. У деяких підрозділах університету низька продуктивність праці, мають місце факти порушення трудової дисципліни, необхідно піднести роль профспілкових організацій, вміло використовувати моральні та матеріальні стимули.

Про підбір кадрів для виконання майбутніх наукових робіт, про зміцнення трудової дисципліни серед співробітників науково-дослідницької частини говорив начальник НДЧ університету М. Я. Петренко. Він вніс конкретні пропозиції по економії і більш раціональному використуванню робочого часу. Досвід показує, що ефективність боротьби за економію робочого часу багато в чому залежить від вмілої організації обліку і контролю за його використуванням.

Секретар парткому доцент Л. Х. Калуст'ян говорив про ті великі і відповідальні завдання, які поставив XXVI з'їзд партії перед вітчизняною наукою. Колектив університету, партійні організації факультетів, багатьох підрозділів ОДУ роблять посильний внесок у розвиток науки, підвищення ефективності наукових досліджень. Але, на жаль, ще не значна віддача, особливо у проблемних лабораторіях. Нам необхідно звернути увагу на стан трудової дисципліни у науково-дослідних закладах, підвищити роль партгруп, почути відповідальності і вимогливості у роботі. Необхідно тісніше пов'язувати наукову діяльність з учбовим процесом, повніше використовувати науковий потенціал вузу. Промовець звернув увагу на вимоги ЦК Компартії України, які висловив товариш В. В. Щербицький у промові на річних зборах Академії наук України з питань впровадження і економічного ефекту наукових робіт.

Учасники зборів партійного активу університету одностайно прийняли резолюцію, спрямовану на подальше підвищення ефективності наукових досліджень, швидше впровадження їх у народне господарство, зміцнення зв'язків науки з практикою, поліпшення якості підготовки наукових кадрів.

НЕ ЗАДОВОЛЬНЯТИСЬ ДОСЯГНУТИМ

На історичному факультеті відбулись партійні звітні-виборчі збори. Зі звітною доповіддю виступив секретар партійної організації факультету старший викладач кафедри історії СРСР А. К. Лозовський.

В своїй доповіді тов. А. К. Лозовський висвітлює цілий ряд питань, яким у звітному році основну увагу приділяли бюро парторганізації, партгрупи кафедр і курсів. Це і підвищення якості викладання, що значно поліпшило успішність та якість знань студентів, це і результати широкого аналізу та оцінки цієї успішності, зокрема — студентів-комуністів, а також праці професорсько-викладацького складу і кафедр в цілому; питання дієвості і спрямованості ідейно-виховної роботи в світлі постанов партії та уряду про вищу школу і рішення XXVI з'їзду КПРС в таких формах, як: лекції, політгодини, семінари, гуртки, факультет громадських справ, робота в гуртожитку, учбова дисципліна тощо. Чимало уваги зосереджується секретарем на важливих досягненнях науково-дослідницької роботи, підвищення ефективності ро-

боти наукових закладів, творчої участі в науковій роботі студентів, запровадження результатів науково-дослідницької роботи в учбовий процес, підготовки науково-педагогічних кадрів, основні результати виконання заходів по реалізації рішень XXVI з'їзду КПРС та п'ятирічного плану науково-дослідницької роботи.

Говорячи про високі досягнення всієї діяльності історичного факультету за звітний період (в ряді питань — і за всю п'ятирічку), тов. А. К. Лозовський зупиняється і на певних недоліках, які були в ході виконання тих чи інших практичних питань.

Завідуючий кафедрою історії СРСР професор М. Ю. Раковський торкається питань ідейно-політичного виховання студентів, говорить, що партійне бюро тут зробило ще далеко не все. Треба більше уваги приділяти чіткому прогнозуванню в навчанні, в науково-дослідницькій та політико-виховній роботі колективу.

Викликає тривогу, зазначає доцент кафедри історії України, історіографії та джерелознавства В. П. Ва-

щенко, слабка успішність певної частини студентів на протязі року. Є необхідність активізувати діяльність профспілкової організації, щоб поліпшилися умови праці багатьох викладачів, щоб були створені спеціальні кабінети для роботи студентів.

Про необхідність якісно покращити систему кураторства говорить заступник декана старший викладач кафедри історії древніх та середніх віків О. Б. Дьомін. Партійне бюро, наголошує виступаючий, повинно більше займатись організаційними питаннями наукової студентської роботи.

Все більше зростає роль історичної науки у вирішенні багатьох питань, котрі висуває сьогодні життя, зазначає завідуючий кафедрою політекономії професор О. Г. Лобунець. Історичний факультет повинен якнайкраще підготуватись до 1500-ліття заснування Києва.

Про справи випускників-дипломників розповідає партгрупорг V курсу А. П. Гладюк.

Завідуючий кафедрою нової та новітньої історії про-

фесор С. Й. Аппатов веде розмову про якість лекцій. Треба вивчати, узагальнювати та популяризувати досвід кращих викладачів, створювати потрібний психологічний мікроклімат в колективі, що значно підвищить якість його трудової діяльності, запрошувати на факультет цікавих суспільствознавців.

Про успіхи та недоліки в роботі партійної організації історичного факультету говорить доцент кафедри історії СРСР В. С. Михайлюк.

Декан факультету професор З. В. Першина зупиняється на тих недоліках, про які говорили інші виступаючі, загострює увагу присутніх на творчих резервах колективу, які є і які треба вирішувати всебічно і цілеспрямовано. Щоб висока якість стала визначальною у всьому — в рівні знань студентів, в їх відвідуванні занять, в рівні викладання; справжня лекція повинна вчити не тільки студентів, а й викладачів.

В роботі партійних звітньо-виборчих зборів історичного факультету взяв участь і виступив секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян.

Секретарем партбюро переобрано товариша А. К. Лозовського.

ДОБИВАТИСЬ БІЛЬШОГО

Відбулись звітні-виборчі партійні збори у партійній організації філологічного факультету. З доповіддю про діяльність партійного бюро виступила секретар партбюро Л. М. Чепурнова.

Доповідач зазначила, що за звітний період діяльність партійної організації філфаку була спрямована на гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС та XXVI з'їзду Компартії України. Колектив факультету, очолюваний партійною організацією, спрямовує свою діяльність на втілення в життя рішень з'їзду.

Далі доповідач проаналізувала організаційну, політико-виховну, науково-дослідницьку та учбову діяльність партійного бюро факультету.

Зокрема, зупиняючись на організаційній діяльності, Л. М. Чепурнова вказала на авангардну роль комуністів факультету у житті і щоденній діяльності, у вирішенні будь-яких питань чи то учбово-виховного напрямку, чи наукових проблем.

Значне місце у доповіді секретаря партбюро посіли питання, пов'язані з діяльністю методологічних семінарів, яких на факультеті діяло два: «Актуальні проблеми сучасного літературознавства у світлі рішень XXVI з'їзду КПРС» (керівник — професор Г. А. В'язовський) та «Актуальні методологічні проблеми мовознавства у сві-

ті рішень XXVI з'їзду КПРС» (керівник — професор Ю. О. Карпенко). Доповідач відзначила зрослу активність комуністів у проведенні семінарів, багатство форм, глибину проблем, які вивчалися на них. Так, за матеріалами виступів на методологічних семінарах були опубліковані статті І. М. Дузя «XXVI з'їзд КПРС про сучасну літературу», А. О. Слюсаря «Проблеми прийнятності у розвитку літератури у зв'язку з вченням В. І. Леніна», ряд статей готується до друку.

Стержнем політико-виховної, ідеологічної роботи на факультеті було вивчення рішень XXVI з'їзду КПРС та XXVI з'їзду Компартії України.

На філологічному факультеті, відзначає доповідач, значно зросла активність кураторів, які вірно бачать перспективи своєї педагогічної роботи. Серед кращих кураторів факультету Л. М. Чепурнова називає прізвища М. М. Фащенко, Л. Г. Холоденко, М. М. Харитоновой, Л. Ф. Бараник, Л. М. Дузь, В. П. Саянко. Разом з тим партійне бюро бачить недоліки, які ще є у діяльності кураторів. Необхідно посилити дієвість політгодин, активізувати індивідуальну роботу зі студентами.

Партійне бюро філологічного факультету прагне всебічно поєднувати культурно-

масову роботу серед студентів з трудовим вихованням у ході учбового процесу. За наслідками зимової сесії на факультеті було 68 студентів-відмінників. Але якісний показник успішності на факультеті знизився, хоч є надії, що, доклавши всіх сил, колектив факультету вийде знову на високі рубежі.

На закінчення Л. М. Чепурнова сказала, що комуністи філологічного факультету докладають всіх сил щоб гідно виконати історичні накреслення XXVI з'їзду КПРС, які стоять перед вищою школою.

Розпочалось обговорення доповіді.

Доцент кафедри української літератури П. Т. Маркушевський зупинився на питаннях дисципліни і успішності на факультеті, посилення роботи у гуртожитку.

На питаннях, пов'язаних із підготовкою молодих спеціалістів, проблемах науково-дослідницької діяльності студентів, а також на деяких моментах організації ГПП зупинилась у своєму виступі доцент кафедри педагогіки Л. М. Беляєва.

Комуніст М. І. Доброгорський зосередив увагу присутніх на роботі партійної організації факультету з молодими комуністами, вказав на упущення, які ще мають місце на цій ділянці роботи.

Про діяльність комсомольського комітету факультету

партійним зборам звітувала студентка IV курсу О. Антоноук.

На завданнях, які стоять перед партійною організацією в період проведення державних іспитів і захисту дипломних робіт, зупинилась комуніст М. М. Честякова.

Слово надається декану факультету, професору І. М. Дузю. Промовець зупинився на завданнях, які стоять перед комуністами філологічного факультету у формуванні у студентів активної життєвої позиції. Далі промовець говорить про роботу лекторської групи факультету, діяльність «Інтерклубу», про значно вищу дієвість організації політгодин на факультеті.

Про підготовку до нового навчального року доповів зборам професор Ф. П. Сергеев.

У роботі зборів взяв участь і виступив секретар партійного комітету університету Л. Х. Калуст'ян.

На організаційному засіданні партбюро, секретарем партійного бюро обрано А. Є. Ілляша.

Відбулись звітні-виборчі збори у партійних організаціях біологічного факультету та факультету РГФ, а також в парторганізації ректорату. Секретарями партійних бюро обрані відповідно тт. Н. К. Бочарова, М. В. Мірошніченко, М. Т. Ольшевський.

ДИМИТР БЛАГОЄВ

(До 125-річчя від дня народження).

Димитр Благоєв (1856—1924) — перший пропагандист марксизму в Болгарії, засновник і керівник болгарської робітничої соціал-демократичної партії. З його іменем тісно пов'язаний початок болгарського робітничого і соціалістичного руху. Велика історична заслуга Димитра Благоєва в тому, що під його безпосереднім керівництвом була створена, зросла і зміцніла партія болгарського пролетаріату, партія, вірна марксизму. У боротьбі з ворогами марксизму, опортуністами Благоєв об'єднав ряди партії. На чолі з ним БРСДП перетворилась в один із найміцніших загонів міжнародного робітничого руху. Д. Благоєв творчо застосував марксизм, аналізуючи болгарську дійсність, він не тільки розкрив об'єктивні закономірності економічного і соціального розвитку Болгарії, але й показав неминучість становлення її на шлях капіталізму, класової боротьби та соціалістичної революції. Послідовний марксист та інтернаціоналіст Д. Благоєв особистим прикладом показав зразки мужності і патріотизму. Він був організатором однієї з перших в Росії соціал-демократичних груп. Д. Благоєв — гордість суспільної думки Болгарії. Він був економістом, філософом, істориком, журналістом, літературним критиком. Серед видатних діячів міжнародного робітничого руху, досвідчених і беззавітно відданих справі революціонерів, Л. І. Брежнев називає ім'я Димитра Благоєва.

Свято польської поезії

Нещодавно на філологічному факультеті відбувся літературний концерт, присвячений творчості видатного польського поета Адама Міцкевича. Програма концерту була підготовлена студентами, спільно зі студентською бібліотекою. Вела концерт бібліотекар читального залу В. М. Верещагіна. Слово про поета виголосила викладач кафедри зарубіжної літератури О. П. Ковальчук.

Студентки з Польської Народної Республіки, які навчаються на філологічному факультеті, К. Карбовська та Х. Іжемська читали вірші улюбленого поета рідною мовою. «Ода молодості» — славетний твір поета декламував французькою, англійською, російською мовами.

В. НЕМЕРЦАЛОВ,
студент III курсу
філфаку.

СЕСІЯ... СЕСІЯ...

ПЕРША група III курсу істориків складає свій екзаме́н на кафедрі історії СРСР. Екзаме́н з історії СРСР епохи соціалізму приймають доценти кафедри О. В. Гонтар та В. М. Миліч. Вже кілька студентів обдумують білети, вже відповідає «найсмільвіша» — Наташа Зінчук, староста групи, бойовий активіст, як характеризують її товариші і викладач Вукашій Миравевич. З бесіди з ним та з завідуючим кафедрою професором М. Ю. Раковським я взнав, що група на протязі року досить успішно вивчала курс, глибоко освоїла багато складних питань, зокрема — концепцію розвинутого соціалізму, що слухачі курсу беруть активну участь в роботі наукового студентського семінару при ка-

УСПІШНИЙ ЕКЗАМЕН

федрі, їх виступи групові, цікаві, творчі. І це довела, наприклад, весняна студентська наукова конференція, на якій успішно виступила група студентів, особливо — П. Валігурський («XXVI з'їзд КПРС про завдання комуністичного виховання молоді») та Н. Зінчук («Джерела вивчення історії робітничого руху — 1921—1925 роки»).

От і зараз на екзаме́ні відповіді студентки чіткі й змістовні, відчувається, що вона добре орієнтується і в ленінському плані будівництва соціалістичної економіки та початку його здійснення, і в культурній революції в СРСР, в критиці буржуазних фаль-

сифікаторів культурної революції і в багатьох інших питаннях. З задоволенням слухаєш, наприклад, розповідь про вдосконалення системи управління народним господарством в світлі рішень історичного XXV з'їзду КПРС. Оцінка, звичайно, — «п'ять».

Не такою блискучою була відповідь студента Олексія Зайченка, бо де в чому не зовсім смислово він себе відчував, тому й отримав «четвірку», але ж — твердо. Добре відповідає студент Костянтин Косоглазенко. А далі знову йдуть відмінники — Петро Валігурський, Олександр Болотський, комсомольські ватажки факультету та інші.

Знання великі, розповіді живі й пристрасні.

В цілому група складає екзаме́н на високму рівні. Відповіді свідчать про те, що студенти за рік багато читали, сумлінно конспектували першоджерела, обговорювали на політгодинах і семінарських заняттях чимало важливих питань з предмету, активно, крім того, пропагували рішення XXVI з'їзду КПРС в лекціях. Група прочитала серед студентів університету та трудівників міста й області 115 лекцій. Найбільшу кількість лекцій читали П. Валігурський, О. Житков, В. Зубков, М. Муцалханов. Лекції присвячувались також питанням міжнародного становища, історії нашої країни.

Група постійно брала активну участь в багатьох важ-

ливих подіях факультету. Тож в соціалістичному змаганні за успішність за участь в науці, громадській діяльності вона стала першою групою на факультеті. А зараз молодь впевнено, з великим піднесенням складає екзаме́н, готується до практики в музеях Ленінграда та Москви. Це буде справжнє трудове літо. Від кожного потребується дисципліна, наполегливість, бо практична творчо підсумує всі здобутки за рік, покаже уміння студентів вільно орієнтуватись у великому історичному матеріалі. Хоч екзаме́н вже й тепер красномовно переконує в тому, що в групі зростає бойовий загін молодих дерзаючих науковців.

А. ЧЕРКАСЬКИЙ.

НЕЗАБУТНЯ ПОДОРОЖ

Група іноземних студентів, які навчаються в нашому університеті, відвідала Софіївський парк міста Умані.

Дорогою екскурсивод детально розповідала про історію, традиції і сьогодення Одеської, Миколаївської, Кіровоградської та Черкаської областей, через які ми проїздили по дорозі.

Софіївський парк, про який ми багато чули, читали, відкрився перед нами воістину чудовим куточком України. Ми позгайомились з його історією і легендами, багато хто з нас зацікавився і реставраційними роботами, які ведуться. Особливе захоплення

викликали у нас три водопади, і, звичайно, озеро з його постійними мешканцями — білими і чорними лебедями.

На зворотній дорозі керівник нашої групи Іван Григорович Батюк, доцент кафедри філософії цікаво розповідав про Монголію, проінформував про роботу XVIII з'їзду МНРП.

А потім ми всі співали російських і радянських пісень. З великою увагою і теплотою всі слухали Анхелу Охеду (Куба), аспірантів біологічного факультету Береге Намора і Мамуду Сангаре (Гвінея), Чинбата (МНР) та інших самодіяльних виконавців.

Вражень від екскурсії до Софіївки безліч. Але, і це

найголовніше, вона показала, що такі поїздки дають можливість ближче знайомитись з радянським способом життя, досягненнями Радянського Союзу, сприяють зміцненню дружби між молодими представниками різних країн.

Ашок СИСАГАР,
голова Ради
інтернаціональної дружби
ОДУ, студент III курсу
хімфаку.

В. П. ГУРІЄНКО

26 травня на сороковому році життя помер асистент кафедри фізичної географії, член профбюро геолого-географічного факультету Володимир Пименович Гурієнко.

Трагічний випадок обірвав життя людини, вся трудова діяльність якої була пов'язана з нашим університетом.

Володимир Пименович у 1967 р., після закінчення геолого-географічного факультету, був залишений для продовження розпочатої ще в студентські роки наукової роботи у лабораторії ґрунтознавства, де займався вивченням ерозійних процесів. Пізніше він закінчив аспірантуру при кафедрі ґрунтознавства і географії ґрунтів.

В. П. Гурієнко працював начальником партії, яка займалась зйомкою ґрунтів у Красноярському краї, старшим науковим співробітником НДЧ, а з 1977 року — асистентом кафедри фізичної географії.

В. П. Гурієнко багато часу і сил віддавав навчальному процесу, неодноразово керував студентськими загонами під час сільськогосподарських робіт, заслужив любов і повагу студентів.

Світла пам'ять про чуйного товариша, добру людину, добросовісного викладача Володимира Пименовича Гурієнка назавжди збережеться в наших серцях.

Група товаришів.

Твій духовний світ

четича, який зобразив коваля у своєму творі «Перекуємо мечі на орала» «голим і босим» — так мовляв, не стоїть ковалі біля горна... І газета відповіла: «Давайте спробуємо вирішити скульп-

має меч і приготувався до останнього удару, який назавжди звільняє людство від жаху війни, художник розкриває свою думку про те, що мирна праця є єдиним смислом творчого життя радянської людини...».

Отже, для глибокого розуміння художнього твору, для повної насолоди ним необхідно взяти до уваги час, місце та умови виникнення твору, індивідуальність художника і ступінь його майстерності, виникнути в структуру образу, в його внутрішній протиріччя, у співвідношення ідейного і художнього, замислитись над матеріалом і технікою його оброблення і багато іншого. Тільки той, хто захоче, хто зрозуміє благотворний вплив мистецтва, хто виховає в собі спочатку звичку, а потім і потребу постійного спілкування з ним, може оволодіти великим духовним багатством, яке має здатність в прекрасній конкретній формі втілювати великі думки і почуття.

А. БОСОВ.

ЛЮБИТИ І РОЗУМІТИ МИСТЕЦТВО

ЦІЛЬ мистецтва — примусити працювати думку та уяву людини вище звичайної норми. Спрошення, художні штампи звільняють її від труда мислити, а де немає мислительних процесів, там сплять і почуття. Проста «Сикстинська мадонна» Рафаеля чи складна? Як це не парадоксально, відповідають мистецтвознавці, а вона складна для художньо освіченої людини і «проста» для людини мало знаючої. Навіть якщо це геній, артист, що тонко відчуває найпотемніші прояви прекрасного. Ось простий приклад.

Ф. І. Шаляпін згадував, як уперше побачив він на нижньогородському ярмарку картини Врубеля С. Мамонтов, що супроводжував молодого співака, пояснював йому, як це прекрасно, але дарма — Шаляпін в них нічого не зрозумів. «Смак, мушу зізнатися, був у мене в той час украй примітивний... Я дивився і думав: «Дивак наш мещанат! Що тут гарного? Налапано, намазано, неприємно дивитись. Інша справа отой пейзаж, який мені ранком сподобався в головному залі виставки. Яблука наче живі — вкусити хочеться, і яблуна

така красива — в повному цвіту. На лавочці панночка сидить з кавалером, і кавалер так чудесно зодягнений (які штани! неодмінно куплю собі такі ж!)». Великий співак не зрозумів тоді, що зовнішня правдоподібність ще не весь твір. Що на розвиток естетичного смаку впливає не тільки накопичення худож-

нього досвіду, ерудиції, а індивідуальне внутрішнє перероблення кожного твору, щоб воно в людині стало органічною часткою її духовного скарбу, і навіть більше — надзвичайно важливою основою її поетичного світосприймання. Людина багато чого може не знати, що ж — можливий, хоча мало приємний факт, особливо для тих, хто має вищу освіту. Та набагато гіршим буває факт нерозуміння оцієї духовної бідності.

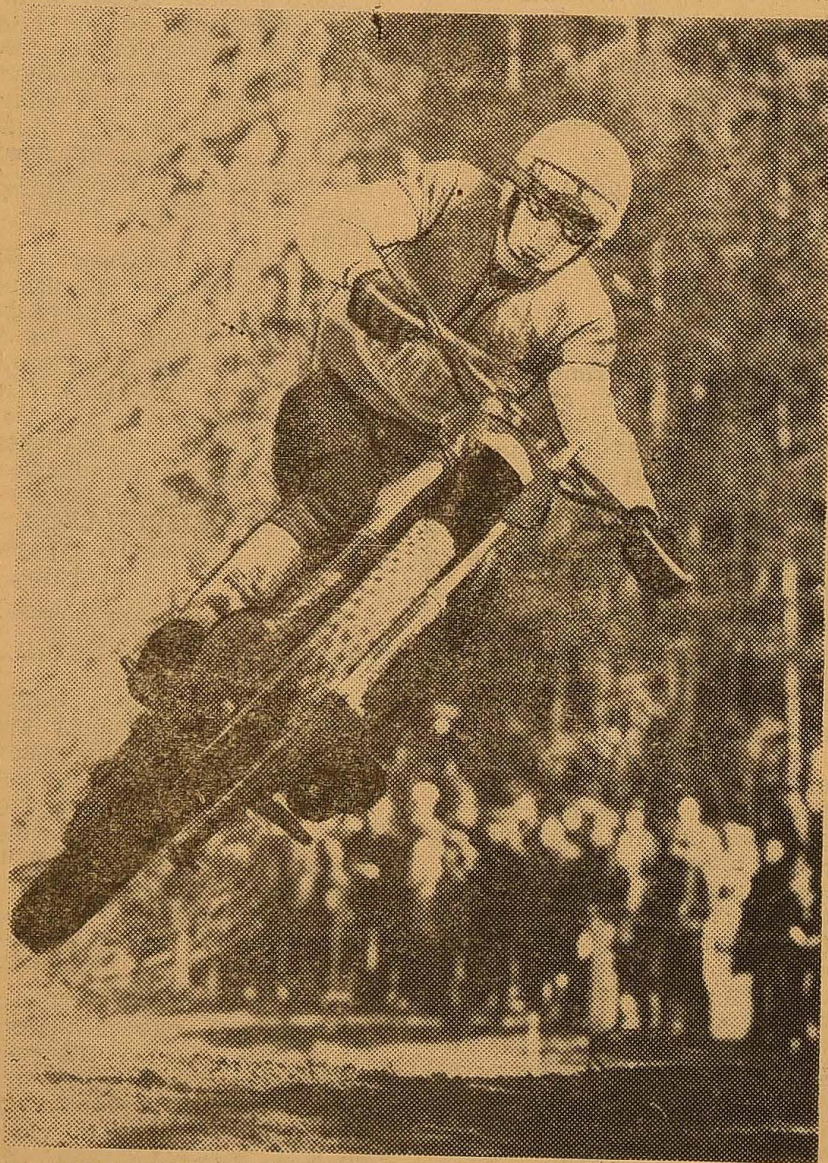
В музеї нерідко приходять самовпевнені індивіди, котрі запевняють екскурсиводів: «Ха! Що ви нам голови морочите, самі вчені! От Левицький, Брюллов або Айвазовський — це хвилює: пишні

соковиті костюми, багатий чарівний інтер'єр, гладенький живопис; а що оце за, вибачте, «творіння!» — і вказує на Врубеля, на Сар'яна, на здобутки державних митців України, Прибалтики, Середньої Азії і т. д. Не визначається сучасне мистецтво? Невірно! Ще й диктуються власні «смаки»: «Ви знаєте,

що я прочитав аж п'ять книжок з історії мистецтва, побував в найкращих музеях країни, так що того, що знаю я, ви самі не знаєте і не розумієте!»... Такому неук, насправді, важко зрозуміти мистецтво Сар'яна і Чурльоніса, Грабаря і Шовкуненка, Дейнеки і Джапарідзе, Жмудинавічоса і Шишка, Коріна і Йогансона, Шадра і Вучетича, бо воно вимагає від глядача бути перш за все глибокою особистістю.

...В редакцію «Рабочей газеты» прийшов лист в якому один з таких «знавців мистецтва» висловлював свої претензії до... скульптура Є. Ву-

туру так, як пропонує Ви. Ми зобразили б коваля у спеціалі, абсолютно точно відтворили б процес кування заліза. Подивившись на цю скульптуру, ми дізналися б про те, як працює коваль. Чи ставив перед собою таку мету Є. Вучетич? І чи варто було б таку скульптуру ставити в Радянському павільйоні на Всесвітній виставці 1958 р. в Брюсселі як образ що виражає ідеали нашого народу? Здається, що ні... Для того, щоб передати велику правду, у художника дуже мало можливостей, на допомогу скульптеру приходять алегорія і символ. Через образ атлета, який могутнім зусиллям ла-

Давно відгрімилі олімпійські баталії на кінно-спортивному комплексі в Бітсах. Але й зараз одна із найбільших споруд столиці не пустує. Всі арени віддані москвичам.

На знімку: члени збірної РРФСР по кінному спорту Сергій БРАСЛАВЦЕВ, Марина ХОРЕВА та В'ячеслав КОЛЕСНИКОВ

Фото В. Зуфарова.

ЛАТВІЯ. 250 гонщиків з різних республік та міст країни взяли участь у розиграші призу традиційного мотокросу «Кубок Гауи», який провадився на околицях міста Валмієри вже вісімнадцятий раз.

На знімку: переможець мотокросу, майстер спорту міжнародного класу Валерій КУДЯКОВ.

Фото У. Паже.

Ректорат, партком, мистецтвом і колектив біологічного факультету висловлюють щире співчуття доценту кафедри фізіології людини і тварин Рябовій Л. А. з приводу тяжкої втрати — смерті матері.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).